

hen til flere af de Kirkesalg, som netop i disse Dage ere foresaldne, vil man finde, at de omfatte et Tiendeoverskud til et Beløb af f. Ex. 150 Tdr. Korn, og naar der nu paa hver af disse Tønder kun kommer en Differens af 2 Mk., er det aarsligt et Beløb af 50 Rbd., hvilket i det Mindste repræsenterer en Salgsdifferens paa en forholdsvis saa ubetydelig Gjenstand af mindst 1,000 Rbd. Derfor tror jeg ikke, man kan sige, at der her kun er Tale om noget ganske Forvindende. Dertil kommer ogsaa, at vi jo have set, at Reglerne for Kapiteltaxtens Sættelse ikke have en saadan Uforanderlighed, at man ikke nok kunde tænke sig, at de i Tidens Løb kunde blive lempede endnu mere efter Ydernes Ønske, end de blev det ved den sidste Forandring, de underkastedes. Derfor tror jeg, at man bør se med større Barsomhed paa Spørgsmaalet, end dette, i sin Uffattelse saa overordentlig simple, lille Lovforslag har gjort. Jeg skal villig indrømme, at det, dersom det var muligt at ordne Forholdet paa denne Maade, var et af de smukkeste Lovforslag, der nogensinde har foreligget; thi det kunde neppe indeholde færre Ord, end det gjør. Det er ganske rigtigt, hvad den ærede Forslagsstiller sagde, at man ikke kan antage, at Tiendekornet altid netop leveres af den bedste Slags, saaledes at der maaske paa fine Steder kunde være noget Hensyn at tage til Tiendehyrerne, og det kommer da her igjen, hvad der ofte er yttret med Hensyn til et andet Forhold, at de Foranstaltninger, man vil tage i Ydernes Interesse, ikke under alle Omstændigheder kunne siges at komme dem til Gode. Den ærede Forslagsstiller erkjendte ligeledes, at Forholdene kunne være forskjellige paa de forskjellige Steder i Landet. Og saa dette vil jeg anmode det Udvalg, som jeg antager vil blive nedsat til denne Sags Behandling, om at tage under Overveielse. Det er jo bekendt nok, at den Maade, hvorpaa Kapitelstarten sættes, ikke opfattes ens paa alle Steder i Landet, og dersom man ikke vilste det, vilde man ligefrem kunne se det paa de ikke ubetydelige Variationer i Priserne i Stifter, der ere hinandens Naboer, og hvor Naturforholdene og Omfætningsforholdene paa det Allernærmeste ere de samme. Naar Priserne da ikke ere de samme paa begge Steder, ligger det i alt Fald for en Del i den Maade, hvorpaa Loven paa de forskjellige Steder bringes til Udførelse. Jeg skal slutte med at anbefale, at Lovforslaget fremmes, og vil ingen Anden, stille Forslag i saa Henseende, skal jeg stille Forslag om, at det henvises til et Udvalg.

Chr. Pedersen: Jeg vil kun gjøre den Hensigt til Forslagsstillerne, om der ikke kunde være Grund til, at man, istedetfor alene at holde sig til Korntienden, forandrede Lovens Titel og Indhold saaledes, at den kom til at omfatte alle Naturalydelse, altsaa ogsaa Arveafteafgifter,

saaledes at disse kunne forandres til Pengeydelse efter Kapitelstarten. Jeg mener, at der er lige saa god Grund til at tage disse Ydelse med som netop Tiendeydelse.

Bøuløffe. Det er just ikke for at gjøre nogen bestemt Indsigelse mod Lovforslaget, at jeg har forlangt Ordet, men jeg kan dog ikke undlade at henlede Opmærksomheden paa, at der mulig let kan ske Uret ved dette Lovforslag. Vi maa nemlig huske paa, at Kapitelstarten sættes for store Kredse, stiftsvis, medens det ikke saa sjældent træffer — det ser man f. Ex. i Sjælland — at et Stifts Beboere ikke nær faae lige Meget for deres Korn. Dette Forhold udjævnes naturligvis efterhaanden, som Termbanerne udvikle sig, og som Omfætningsforholdene blive bedre og bedre, men vi staa ganske vist endnu langt tilbage i Henseende til at kunne sige, at Priserne paa Kornet ere de samme over et helt Stift. I Aarhus Stift f. Ex. er dette netop ikke Tilfældet, men de Folk, som bo langt inde i Landet, vilde dog efter dette Lovforslag komme til at betale den Gennemsnitspris for Kornet, som er sat for hele Stiftet. Det var kun denne Bemærkning, jeg vilde tillade mig at gjøre.

J. N. Hansen: Jeg skal ikke for Diebliffet gaa ind paa selve det Spørgsmaal, som her ligger for, men kun gjøre opmærksom paa, at der jo for et Par Aar siden af Ministeriet blev indhentet Oplysninger om Tiendevesenets Tilstand her i Landet. Resultaterne heraf ventedes allerede forelagte Rigsdagen i forrige Samling, men det skete ikke, jeg tror, fordi Ministeriet ikke den Gang havde Arbeidskraft til at udføre Arbeidet saaledes, at det kunde forelægges for Thinget. Ved Behandlingen af en Sag som denne forekommer det mig imidlertid at være absolut nødvendigt netop at have Resultatet af disse indhentede Oplysninger samlet, og jeg haaber, at Ministeriet nu vil have udført det Arbejde, som ikke var udført den Gang, saaledes at det kan ventes, at Ministeriet vil meddele Thinget det nærmere Resultat af de i saa Henseende indhentede Oplysninger. Det er for at rette denne Opfordring til Ministeren, at jeg har troet at burde tage Ordet ved denne Leilighed. Oplysningerne ere indhentede og ligge i Ministeriet, og da det maa være overmaade ønskeligt og nødvendigt ved denne Sags Behandling at have nærmere Indseende med, hvorledes Forholdene i denne Henseende stille sig ude i Landet, venters jeg, at disse Oplysninger ville blive Thinget meddelte.

N. Andersen: Der kunde ganske vist have været Spørgsmaal om, hvorvidt man skulde bestemme ved denne Lov, at Tiendekornet skulde betales med Penge efter Kapitelstarten, eller om man, ligesom det skete ved Forordningen af 8de